

Eli Beneš

VŠECH —
NO
BUDE
SUPER

Eli Beneš

Všechno bude super

Zpráva o konci éry

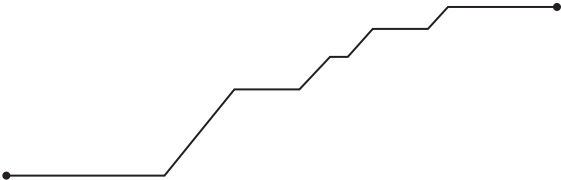
Obálka, ilustrace, grafická úprava a sazba Denisa Myšková, Symbiont.
Odpovědná redaktorka Ivana Tomková.
Jazykový redaktor Jakub Fráňa.
Korektury Dorota Müllerová.
Technická redaktorka Saša Švolíková.
Vydalo nakladatelství Argo,
Miličova 13, 130 00 Praha 3,
www.argo.cz, jako svou 5817. publikaci.
Vytiskla tiskárna Finidr.
Vydání první.

ISBN 978-80-257-4714-8

Naše knihy distribuuje knižní velkoobchod Kosmas.
Sklad: Za Halami 877, 252 62 Horoměřice
Tel.: 226 519 383, fax: 226 519 387
E-mail: odbyt@kosmas.cz
www.firma.kosmas.cz

Knihy je možno pohodlně zakoupit
v přátelském internetovém knihkupectví
www.kosmas.cz

Část první

Jedna

Auto stálo na stejném místě, kde jsem ho před měsícem zanechal, přední sklo i karoserie pokryté závojem prachu, mapami zaschlých dešťových kapek a zrnky písku.

Nebylo ani tak špinavé, jak jsem očekával, krčilo se mezi dvěma středně velkými SUVěčky, jedno bylo elektrické a druhé hybrid. V ulici parkovalo benzínových aut pomálu, mé k nim ještě patřilo a platil jsem za něj příslušnou daň za zvýšenou emisi oxidu uhelnatého, což ukazovala kulatá paradoxně zelená samolepka s velkým R na čelním skle. Ani jsem pořádně nevěděl, co to písmeno označuje, naftová auta měla na samolepce stejné R. Možná to znamenalo ropa. Nebo relikt.

Nastartoval jsem, ta doba nečinnosti nebyla na automobilu vůbec znát, motor se hladce a bez zaškytnutí rozběhl, a vyjel jsem do pusťtých ulic. Většina semaforů zívala oranžovým světlem a těch pár aut mezi nimi nenuceně popojíždělo, jako by na čase vůbec nezáleželo a všude bylo volno a prostor a prázdno, a v tom neobvyklém tichu jsem zřetelně slyšel své chrčení a pískavé sípání.

Skener před garážemi firmy načetl espézetku i můj obličej, bílá závora vyletěla prudce vzhůru a zasalutovala mi. Sjel jsem o patro níž, kde měly nejvyšší pozice svá neoznačená služební auta hned na prvním sjezdu pod budovou, následovala služební černá auta, opatřená značkou naší společnosti, někdy výjimečně nahrazená vlastními osobními vozy – vyšší modely střídaly s přibývajícimi minusovými patry modely nižší kategorie, až se v minus pětce dostaly k těm nejnižším, obrazně i doslova. Dnes tu bylo poloprázdno.

Poslední místo v garáži patřilo mně – bylo nejdál a nejhůře přístupné, jednou jsem spočítal, že musím v našich stísněných garážích osmnáctkrát ostře zatočit, než se dostanu na své místo, původně vyhrazené invalidům. Ostatně modrá značka s vyobrazením vozíku na betonové zdi stále visela, teď měla své opodstatnění, připouštěl jsem si. To místo jsem dostal na přímluvu jednoho člena vedení, se kterým nikdo nekamarádil, kromě mě. Tedy tu a tam – než ho nakonec vyhodili. Docela věrně odráželo mou pozici šéfa nejmenšího oddělení v celém korporátu. Abych si jen nestěžoval: na naší pobočce pracuje patnáct set osob, jen osmdesát z nich má parkovací místo hluboko pod naší budovou, co by si člověk mohl víc přát?

Někdy si postesknu – to je snad v mém věku normální – kdybych v patnácti věděl, že budu mít tuhle práci a tenhle plat a auto a velký byt (ovšem také velkou hypotéku) a nebudu strádat a budu si moct leccos dovolit, výskal bych nadšením: mám auto, mám benzín, můžu jet kamkoliv.

Ale jedu jen do práce.

Chromované turnikety za recepcí mi naskenovaly obličej, otevřely se a automaticky zapsaly začátek pracovní doby do systému. Vyjel jsem výtahem do čtvrtého patra – dobře, není to zrovna nejvyšší patro, ale není to ani přízemí, ani jednička nebo trojka.

Teprve před vstupem do našeho oddělení jsem znejistěl. Zíral jsem několik vteřin na nápis označující mou speciální divizi s dvaceti zaměstnanci. Dnes jich uvnitř tolik nebude: mí podřízení se střídají rotačním systémem, aby se v případě nákazy nedostali všichni do karantény nebo izolace, či v nejhorším případě nezneschopnili celé oddělení nadobro.

Jako bych tu nebyl mnohem delší dobu.

Jako bych šel do práce poprvé.

Jako bych šel poprvé někam na rande, v hlavě prázdno a na jazyku sucho.

Dveře začaly neuroticky pípat a kontrolní dioda se zbarvila ze zelené zpátky na červenou.

Cizinec.

Ustoupil jsem a znovu se přiblížil ke kameře. Kontrolka zezelenala.

„Vítáme tě mezi živými!“ křikl na mě první z podřízených ze své kanceláře a mrskl po mně zmuchlaným papírem, kdoví kde ho vzal.

„Vítáme tě mezi nemrtvými!“ křikl na mě druhý.

Křečovitě jsem se pousmál.

Několik dalších na mě mávalo skrz prosklené stěny kanceláří, připadalo mi, že se také usmívají, tři nebo čtyři kolegové se shlukli kolem mě, víc jich tu nejspíš ani nebylo.

„Jak ti je? Blbý?“

Znovu se mi roztlouklo srdce a zadýchal jsem se. Kolena se mi podlamovala, nohy mi vibrovaly, nebylo mi jasné, proč.

„Nechte ho bejt,“ vysvobodila mě má zástupkyně a odvěkla mě ke kanceláři, označené gravírovanou cedulkou s uvedením mé funkce.

Dřív by mě políbila na obě tváře, to přinejmenším, teď si držela odstup – nevím, zda to bylo mou delší nepřítomností, nebo obavami,

že se ještě může nakazit. Odemkl jsem prosklené dveře, opatrně je za námi zavřela a posadila se na stůl.

„Je ti dobře?“

Kývl jsem, hlava se mi motala. Zaznamenal jsem zvadlé rostliny ve velkých květináčích, jejich listy visely splihle dolů, jedna ze tří mou nepřítomnost určitě nepřežila.

„Neměli byste mít roušky?“

Ohrnula rty.

„Nedá se v tom vydržet. A víš, jak jsi dopad ty.“

Vím. Jako jeden z mála jsem do puntíku dodržoval všechny předpisy, směrnice, nařízení a doporučení (které jsem více či méně marně vyžadoval i od ostatních), a přesto jsem jako jediný z oddělení onemocněl. Jako jediný.

Něco jsem hlesl, bylo mi to docela jedno.

„Chyběl jsem vám?“

„Ale jo.“

Pohodila hlavou a scísila si vlasy po straně za ucho. Pořád je dost hezká, kolik je to, dvacet let? Možná ještě víc, vlastně to bude téměř čtvrtstoletí, co jsem s ní naposledy spal. Říkám spal, myslím ve skutečnosti miloval – od začátku jsem věděl, že spolu nebudeme, takže nebylo příliš těžké s ní už nebýt, nakonec odjela studovat do zahraničí a vzdálila se mi natolik, že to nebolelo. Nebo aspoň ne tolik: za rok už jsem na ni přestal myslet. Teď ji pozoruju, své lékořicově černé vlasy už si jistě barví. Z minula ve mně nezůstal ani kousek, je to kolegyně, na to, že se velmi dobře známe, je mezi námi dostatečně velký odstup, mám ji rád, což nebyl důvod, proč jsem ji sem vzal. Nebo ne jediný. Naučila mě pár věcí: to, že má naše oddělení půlku žen a půlku mužů, je plně její zásluha. K naší minulosti se nikdy nevrací, jen jedinkrát mi vyčetla, že jsem se vzápětí po našem krátkém románu vyspal s její nejlepší kamarádkou. Jak by tedy bylo možné, abychom byli spolu?

A já jí říkal: Pamatuješ, vždyť jsi byla ve vztahu a od začátku jsi dávala najevo, že ho nechceš ničit, a oba jsme to akceptovali. Každý jsme to nejspíš říkali a mysleli jinak, ale na tom už dnes určitě nesejde.

„Schůzku v kalendáři jsi zaregistroval?“

Přítakal jsem.

„Co je to za člověka?“

„Tys nečet interní memo?“

Zavrtěl jsem hlavou.

„Fakt nevíš, kdo to je?“

„Ne.“

„Nechápu, proč je z něj rovnou zástupce šéfa. To bude ještě zajímavý.“

„Zajímavý? Nějaký vyhazovy?“

„Těžko říct.“

„Nedělej tajemnou. Co teda?“

„Vyhazovy... Spíš změny.“

„V jakém smyslu?“

„Nejsem si jistá.“

„Nedělej tajemnou,“ opakoval jsem, „o koho jde?“

Rozhodila rukama.

„Pamatuješ si toho, co úřadoval ve finančním oddělení?“

„Nepamatuju.“

„Tak uvidíš.“

„Doprdele, o co jde?“

„Schůzka. Počkej si.“

„Je to klasicky online?“

„Kdepak, tohle bude skutečný.“

Zavřela za sebou dveře a šla zpátky ke svému pracovnímu stolu do své stejně prosklené kanceláře, věděla, že se za ní dívám, a než klesla na svou pracovní židli, provokativně na mě zvedla obočí a vykulila oči v předstíraném úžasu.

Dopoledne uteklo ve spěchu, dvě schůzky s editory, při obou jsem se nečekaně zadýchal, rutinní revize nákladů na začátku měsíce a schvalování faktur, dvě latté ve vysoké sklenici z našeho kávovaru a poté namátková kontrola textů, které vyplodila naše divize.

Ve třináct nula nula jsem se přehodil v interním systému na home office, seběhl jsem do garáží, pocítil jsem opět onu nejasnou závrať a slabost v nohou. Závora nahoře a znovu snadná jízda vylidněným městem, nakonec jsem zaparkoval na totožném místě, ze kterého jsem ráno vyjížděl: stříbrné volvo přede mnou a bílá tesla za mnou na zcela stejných pozicích.

Žena spala v naší posteli, ústa mírně pootevřená, když jsem se k ní sklonil, cítil jsem vánek jejího dechu. Nechal jsem ji odpočívat, zavřel za sebou tiše dveře do ložnice a ukázal se v obývacím pokoji, kde syn

nerušeně sledoval cosi na tabletu. Už ve svých třech letech věděl, co má a co nemá dělat, nemusel jsem o něj mít strach. Trávil víc času před displejem, než jsme chtěli, jenže to teď nešlo udělat jinak. Pohladil jsem ho po hlavě, teprve potom mě zaregistroval.

„Táty! Táty! Zít, zít, zít!“

Vzal jsem ho pod pažemi a přitiskl k sobě, usmíval se od ucha k uchu jako vždycky a cenil na mě přední zoubky. Dostal jsem pusu.

„Máma puakaua,“ oznámil mi lakonicky a na můj dotaz, proč plakala, jen rozhodil rukama.

„Neum.“

„A kdy usnula?“

„Kuátce.“

„Dobře. Chtěl bys jít na chvilku ven? Svítí sluníčko.“

„Ne, ci ajpet.“

„Hlad máš?“

„Jo, jo, jo.“

„Sladkou kaši, nebo bramborovou kaši?“

„Suadkou.“

Položil jsem ho zpátky na sedačku a přikryl dekou, už si mě nevsímal a zaujatě listoval prstem po obrazovce, jeho oblíbenci nebyly klasické pohádkové postavičky, na kterých jsem vyrůstal já, ale podivná strašidelná stvoření, většinou dálněvýchodní provenience. Ty pojmenovával po svém, podzemní červená mašinka, polykající vlaky a posetá stovkou očí, byla Očima Zubyma Vláček a obří pavouk s domkem místo těla a jedovatě zářícíma žlutýma očima zas Pavouk Dom. Určitě by tohle neměl sledovat.

Vyklopil jsem několik lžic prášku do porcelánové misky, dolil horčicí vodou a promíchal.

Následující hodinu se mi podařilo naložit pračku, nakrmit myčku a poklidit kout v obýváku, který prozatím nahrazoval synovi dětský pokoj. Mohl jsem sice spustit uklízacího robota, jenže na změt tisíců drobných kostiček lega a spoušť a chaos vůkol jeho algoritmy ještě nestačily. A taky jsem nechtěl probudit ženu.

Bylo teprve něco ke třetí. Byl jsem unavený – snad se to časem poddá, teď jsem rozhodně neměl sílu jakkoliv pokračovat v práci. Nikdo ode mě přece po tom všem nemůže očekávat kdovíjaké výkony.

Shodil jsem mail i firemní systém na lištu, na ploše na mě vyzývavě zírala ikonka adresáře, pojmenovaná prostým „kniha“. Rozklikl jsem ji, zcela navrchu modře svítil soubor s názvem Verze 6.

Dvojklik.

Dokument se začal otevírat, nešlo to zrovna rychle, koneckonců je to několik set stran.

Soubor se načetl a přesně v ten okamžik se ozval z obývacího pokoje tenký hlásek:

„Táty! Táty!“

A hned po něm z ložnice zavolala žena, zřejmě se zrovna probudila. Zaklapl jsem notebook a odložil ho na stůl.

„Kdybys chtěl, můžu zítra odpoledne hlídat,“ cinkla tlumeně na telefonu zpráva od tchyně.

„Přinesl bys mi prosím tě neurolog?“ opakovala žena, když jsem vešel do ložnice.

„Hned to bude. Roztáhnu závěsy a vyvětrám.“

„Ne, nech zataženo. Mám pocit, že to na mě zase jde. Prosím tě ten neurolog, rychle.“

Odběhl jsem, krabička s prášky obsahovala téměř prázdné platíčko, což jsem jí zatajil, nechtěl jsem ji ještě víc nervovat.

Věděl jsem, že za okamžik zase usne, bylo to tak po tomhle prášku vždy. Sáhl jsem jí na čelo (teplotu neměla), sedl si na kraj postele, ruku položenou na peřině na jejím boku. Za pár minut zavřela oči a přestala mě vnímat, přesně, jak jsem předpokládal. Šero v pokoji na mě mělo stejný vliv – zvolna mě uspávalo, raději jsem šel pryč.

Vzal jsem do ruky notebook, otevřel ho a zadíval se dlouze na rozeepsaný dokument. Vždycky jsem se cítil trochu provinile, když jsem psal, místo toho, abych vzal synovi tablet a hrál si s ním. Ale... Jinak to nejde.

Začal jsem ťukat do klávesnice, slovo, pak dvě, pak tři...

A potom se z obývacího pokoje ozval tlumený hlásek:

„Táty! Táty! Ty mě zapomjel?“

Probudil jsem se podobně jako předchozí den, syn oddechoval za mou hlavou v čele postele, drobně chrápal, což mě uklidňovalo, stejně jako pravidelně se zdvíhající peřina po mé pravici.

Přikryl jsem ho. Rád se v noci schovával celý pod deku, cítil se tak bezpečněji, protože se tmy stále bál. Jako každé dítě v ní viděl vzrušující i nebezpečné věci, sám si ten pocit dobře z dětství vybavuju. Kéž bych tam taky viděl něco zvláštního a dobrodružného. Ale vím, že tam není nic.

Nechal jsem oba spát, vytratil jsem se z tmavého ticha ložnice, pak vše jako včera: jeden jogurt, podívat se na počasí v telefonu, obléct se a tiše zaklapnout dveře od bytu, projít podél mrtvých poštovních schránek – někdy se do nich ještě podívám, síla zvyku, vím přece, že pošta už dopisy neroznáší – a vyprostit auto ze sevření stříbrného volva a bílé tesly. A potom krátká jízda po opuštěných ulicích, silnicích a křižovatkách, dnes dokonce semaforey ani neblíkají oranžovou, prostě je radši úplně vypnuli.

V garážích zela prázdná místa jako zuby po extrakci, což ještě umocňovala načervenalá barva betonové stěrky na jejich povrchu. Se systémem home officů to vypadalo, jako by právě zavládla neděle, skoro jsem měl obavy, že budu v kancelářích sám.

Nicméně někteří mí podřízení a kolegové na svých místech seděli stejně jako včera, půlka z nich měla otevřené kanceláře, dokonce se zdálo, že mají radost, že mě vidí, nebo si aspoň dali námahu to předstírat.

Posadil jsem se na svou kancelářskou židli a s nejasným uspokojením jsem si uvědomil, že dnes tu budu celý den. Dvě tři porady, donáška oběda, jak jinak, dvě latté, kontrola fakturace, schválení mezd a případných odměn, reporting nadřízenému, povinná Čtecí hodinka, kterou ovšem můžu odsunout na doma. Tchyň u nás bude jen do páte, nechtěl jsem nechávat manželku se synem příliš dlouho samotnou.

Žena mi nikdy nevyčetla, že bych za to mohl já, nikdy na tohle téma neproněsla jediné slovo. Ale určitě to v ní bylo a jednoho dne to vytryskne na povrch: jednoho dne mě označí ne za příčinu, což byl můj náhled na věc, nýbrž za důvod, tedy že jsem v podstatě vědomě způsobil všechno to, co vedlo k jejímu stavu. Proto jsem nechtěl porušit nová pravidla: dokud syn nepůjde do školky, nemůžu dopustit, aby

byl víc jak několik hodin sám doma s mámou; přijdu přesně, nebudu se nikde zdržovat, dodržím tenhle režim. Koneckonců co na tom. Už předtím jsem fungoval podobně: v pět z práce a druhá směna se synem až do noci, kdy chodíval pozdě spát. Zodpovědný otec. Trochu robot. Voják. Voják na bojové misi každodennosti.

Z toho všeho ovšem vyplývalo jediné: pokud mám za těchto okolností psát, nepůjde to jinak než v práci. Jak přesně to udělat – na to jsem nepřišel. Kniha není něco, co se napíše samo. Slovo vedle slova, věta vedle věty, odstavec, pak další, pak stránka... Všechno trvá neuvěřitelně dlouho. Když je hotovo, odložit, znovu přečíst s dostatečným odstupem, znovu přepsat, škrtat a doplňovat, upřesňovat a zlepšovat a brousit a opečovávat. To všechno ještě několikrát, dokud už není co udělat, dokud nejsou mé mentální kapacity vyčerpány a nemůžu smysluplně ubrat nebo přidat další slovo. Tahle šestá verze rukopisu byla určitě poslední, zbývalo mi vycizelovat posledních sto stran z celkových téměř tří set, odhadoval jsem to maximálně na sto hodin práce. Chce to jen pevný režim, stejně jako hlídání syna.

A dnes, pokud byl můj odhad správný, dnes bych mohl hodinu, možná dvě, ukrojit ze své práce – říkám mírně, plaše a krotce ukrojit a myslím tím zcela vědomě a beze stresu se na to úplně vysrat a věnovat se jen a jen knize. Jinak to nepůjde.

Srdce mi dojetím přeskočilo.

„Dvacet? Dvacet pohádek? To není málo.“

Má zástupkyně přitakala.

„Dvacet... ale rozpočet jsi viděl?“

„Měl jsem za to, že toho bude půlka.“

„Už chápeš, proč jsem ráda, že jsi zpátky.“

„Myslel jsem, že je to z nezištných důvodů.“

„V pozdním kapitalismu je máloco nezištné, víme?“

„Víme. Dokonce i láska za časů kapitalismu má závažná systematická ekonomická i sociální omezení. Co ale nevíme, je, kdy ses stala marxistkou?“

Ohnala se po mně rukou, netrefila se. Nemyslel jsem to nijak zle. Pocházela z bohaté rodiny, která jí umožnila studovat na americké univerzitě z Břečťanové ligy, a pamatuju si, jak před čtvrtstoletím pořádala jejich rodina na střešní terase jejich penthousu večírek

s několika významnými pravicově orientovanými politiky. Pro svou pozici v mém týmu byla očividně překvalifikovaná, jenže když propustili jejího manžela z krachujícího big techu, nebyl čas na hrdinství – jejich tři děti navštěvovaly elitní školy a to nebylo zadarmo, pokud nechtěla spoléhat na bohatého tatínka. Lidé se přece jenom mění.

Na okamžik jsem ze sebe nemohl dostat vzpomínku na naše první setkání u nich doma. Nikdy nenosila sukně, jen kalhoty, těžko říct proč, asi to nemělo být feministické gesto, měla je na sobě dnes i tehdy – jen to tenkrát byly lehce plíšňové světlé džíny, dalo mi docela práci je stáhnout, dřív se nosily dost vypasované, ne beztvaré a o pět čísel větší, jako se nosí dnes. Nakonec se mi je podařilo sundat a stáhnout i kalhotky, jedny z prvních tang, co jsem kdy viděl. To všechno se stalo na koberci uprostřed velkorysého obýváku v jejich trojpatrovém bytě na vrcholku mrakodrapu.

„Co ses tak zamyslel?“ štouchla do mě, zatímco jsem se snažil rozmlžít představu titěrných černých kalhotek na íránském koberci.

„Ještě se blbě soustředím. To ta nemoc, promiň. Cos říkala?“

„Neříkala jsem nic. Ale teď říkám, že zítra je ta schůzka. Pamatuješ si to?“

„Jasně že jo. Mám to v kalendáři.“

„Někde jsem četla, že nemoc má vliv na paměť. Radši se ptám.“

„To jsi hodná. Vyhledal jsem si toho novýho chlápka.“

„A?“

„Už ve firmě dělal.“

„To jsem přece říkala..“

„Aha! No to je jedno. Takže objednáme krabice na stěhování a můžeme to tady zavřít?“

Nemyslel jsem to vážně, nicméně se zavíráním firem jsem měl bohaté zkušenosti a to věděla. Někdy jsem před ní vtipkoval, u jiných bych si to nedovolil:

„Podívej, založil jsem hudební vydavatelství, ale zrovna v ten rok začala empétrojková revoluce, pirátský stahování a konec cédéček. Kdybych mluvil k někomu mladšímu, musel bych zřejmě vsunout historickou osvětu, co to bylo CD. Zavřel jsem to ještě před nástupem streamovacích služeb. Poté jsem pracoval v tisku, časopisy se chvíli držely, jenže později to společně s novinami taky skončilo u ledu, tak jsem nastoupil do rádia. To taky nemělo dlouhýho trvání, takže

i tam jsem skončil. Prostě čeho se dotknu, to začne umírat. No a teď jsem tady!“

Určitě na to myslela, vráska mezi očima se jí prohloubila.

„To by ti nevadilo, zavřít tuhle divizi? Nebo další propouštění?“

Nevadilo... Jak se může takhle ptát? Jak by mi to mohlo nevadit? Prvních pět hodin každého pracovního dne vydělávám na hypotéku. Píchlo mě u srdce.

„Rozhlídni se – půlka lidí, co tady dělá, pro mě pracuje skoro dvě dekády. Přeorientovali se – už nepíší časopisy, ale tyhle texty. Už nezvučí pořady do rádia, ale natáče podcasty. Vždycky se něco najde.“

Nafalšoval jsem úsměv.

„Na poradě to doufám zmiňovat nebudeš?“ zeptala se podezřívavě.

„Tady se to neví?“

Zakroutila hlavou.

„Tak nebudu. Když vidím takhle rozrušenou tebe, nerad bych měl rozsypanej celej tým,“ odpověděl jsem, u srdce mě opětovně štíplo.

Podíval jsem se do rohu displeje. Za chvíli budou tři. Čas na druhé latté. Čas vyzkoušet, co jsem si předsevzal dopoledne. Obešel jsem všechny přítomné v kancelářích, měli povinnou Čtecí hodinku, skláněli soustředěně hlavy nad texty, většina už jen na obrazovce notebooku. Trpce jsem si uvědomoval, že pokud dopíšu svou knihu, nebudou se už nejspíš její papírové verze tisknout, možná ji nikdy nebudu držet v ruce, nepotěžkám ji a nezasunu mezi její papírové soupeřníky. Budou to jen nehmotné shluky jedniček a nul, uložené kdesi daleko v křemíkových drahách serverů.

Připravil jsem si kávu a zavřel se u sebe, se zvláštní naléhavostí mi přišlo, že nesmím ztratit ani vteřinu, přepadla mě jakási nervózní tenze, ještě jsem ani nedosedl a už jsem otvíral příslušný soubor – chvíli trvalo, než se zobrazil obsah, rejstřík a mé poznámky a objevilo se stránkování, rovnou jsem skočil na poslední zeditované místo.

Přes značnou slabost a bolest hlavy, kterou jsem se snažil zakrýt už na poradě o netradiční zakázce francouzské automobilky (ostatně předstírání, že je vše v pořádku, patří k základní výbavě dobrých vedoucích pracovníků), přes všechny následky mé nemoci jsem viděl text před sebou zcela jasně a s čistou hlavou. Jeho strukturu, chyby gramatické i věcné, jeho slabiny i silné stránky, špatně navazující

přímou řeč, nefungující popis detailu, dokonce celou jednu nelogickou scénu, kterou jsem rovnou nemilosrdně smazal, stejně jako pasáž s detaily o oblečení hlavního hrdiny. Vážně jsem napsal větu obsahující slova jako kartoun, útek a dostava? Co jsem si myslel?

Pročetl jsem celou kapitolu, celých deset stran, a nasázel po straně kopu poznámek, zkontroloval jsem i soubor v telefonu, kam jsem nahromadil několik nápadů nebo vzletných formulací, a doplnil pár drobností, které podporovaly ústřední téma.

Uplynula hodina, sklenka s kávou byla prázdná, na jejím dně zasychaly jemné pavučiny mléčné pěny. Zvažoval jsem, zda pokračovat a pokusit se opoznámkovat dalších deset stran, nebo se raději vrhnout na přepisování – minimálně jednu stranu bych přepsal, to v každém případě. Nevím, proč mi to tak šlo, možná určitá úzkost po dlouhém nicnedělání. Rozhodl jsem se pokračovat v editování, snad dokážu ve stejném tempu obsáhnout aspoň dalších deset stran, na kterých se hrdina dostane svou nerozhodností do závažných problémů.

Proběhl jsem další stranu a ve stejném tempu jsem nasázel dvanáct poznámek po jejím okraji, včetně chybně uvedené citace a nepřesně použité transtextuální aluze, kterou jsem ověřil v podkladech.

Začtl jsem se do další strany, zaznačil jsem první poznámku, jako bych byl v nějakém horečnatém stavu, šlo to fantasticky.

Pak druhou.

Třetí.

Čtvrtou.

Pátou.

Když jsem se chystal na šestou, někdo zaklepal na dveře. Trhnul jsem sebou. Musel jsem být nadmíru soustředěný, protože jinak vždy periferně zaznamenám, pokud se někdo ocitne před prosklenou čelní stěnou mé kanceláře.

Další zaklepání.

Kdo to...

Anna.

Anna z marketingu, nedokázal jsem si teď narychlo vybavit její příjmení.

Zaklapl jsem provinile notebook, přestože jsem mohl textový editor shodit jen na lištu. Kývl jsem a ukázal prstem, že má vejít.

„Neruším tě? Mám si vzít roušku?“ zeptala se.

„To nemusíš. A nerušíš,“ odvětil jsem a přál si, aby šlo jen o nějakou drobnost a nesedla si na židli u mého lesklého bílého konferenčního stolu.

„Dobře. Jen bych si u tebe vypila kafe a půjdu,“ poinformovala mě a posadila se na židli u mého lesklého bílého konferenčního stolu. Ovšem ať jsem se díval sebelíp, žádný kelímek nebo hrníček jsem u ní nezaznamenal.

„Já si ho udělám, ano?“ postřehla můj zvědavý pohled a vstala.

„Zvládnou to,“ zarazil jsem ji.

Přemýšlel jsem, zda jí nabídnout presso, které by mohlo být potenciálně vypito na dva doušky, nebo latté, což by nevyhnutelně znamenalo delší zdržení.

„Cappuccino?“

„Děkuju. Bez cukru.“

„Jistě,“ kývl jsem, samozřejmě že bez cukru, neznal jsem nikoho mladšího než já, kdo by sladil.

Zatímco jsem čekal před kávovarem, mlýnek bzučel a napěněné mléko prskalo, přemýšlel jsem, co mi může chtít. V naší firmě platila politika otevřených dveří, každý mohl navštívit kohokoliv kdykoliv. Ne že bych někoho viděl navštívit nečekaně představenstvo v posledním, dvanáctém patře, ale teoreticky to možné bylo.

Donesl jsem z kuchyňky vodu i kávu a položil je na stůl, poděkovala („To jsi nemusel,“ – jasně, že jsem nemusel) a čekal jsem, co se z toho vyvine.

„Vy tady máte knihovnu?“

„Ano – dáváme dovnitř knihy. Takový shluk papíru. Obvykle je uvnitř mnohem víc textu než jen obrázek s několika slovy.“

Přešla mou poznámku bez sebemenšího povšimnutí a usrkla si kávy. Několik vteřin zavládlo ticho.

„Na co potřebujete tak obrovitánskou knihovnu?“

Zaváhal jsem – co má tahle návštěva znamenat? Teprve teď jsem si Annu prohlédl, nevím, proč mě to trklo až nyní, ale dnes vypadala úplně jinak, než jsem si ji dokázal vybavit. Do mé paměti se uložily jen dva soubory vzpomínek, nic víc – jedna před třemi lety, naše kanceláře se teprve budovaly po akvizici, chtěla ukázat, kde budeme sídlit. Bezelstně se mě ptala, zda nepotřebujeme udělat podlahy, že její kluk je podlahář a klidně by vzal zakázku. Vezmu-li v potaz naivitu

takového druhu dotazu, jsme centrálně řízený korporát s vlastním oddělením nákupu a správy, udivila mě spíš tahle věc: říká mi, že má partnera, a shání pro něj zakázku, přestože je to v nevhodné situaci a docela mimo. A nestydí se za to, je to přece pro partnera. Stála tehdy přímo vedle mě před vstupem na stavbu, slunce do nás zboku pražilo skrz skleněnou stěnu – přehnaně hodná nebo naivní, to jsem nedokázal tenkrát posoudit, přišla mi tehdy mnohem menší než dnes, mladá holka, s narovnanými blond vlasy a obrovským nánosem make-upu a výraznou rtěnkou, tak jak je to dnes zvykem – cokoliv, jen ne přirozenost, cokoliv, co se přiblíží vzhledu těch nejvíc používaných a umělých filtrů na fotkách na sítích, na kterých nakonec všechny obličeje vypadají docela stejně.

Ještě jsem si ji vybavil na jedné poradě, odmítal jsem vizuál marketingu, s tím, že místo královské fialové navrhuju berlínskou modř, smála se, že její kluk (podlahář) nerozezná žlutou a oranžovou, možná v tom mělo být i trochu uznání, nevím. Na víc jsem si nevzpomněl, přestože jsme se pravidelně vídali na korporátních mítincích.

Na sobě měla nepadnoucí špinavě bílé oblečení, mikinu, kalhoty neurčitého střihu, měly-li vůbec nějaký, dokonce i ponožky a boty bílé, nohu přes nohu. Výrazné nalíčení tentokrát chybělo.

„Jsem přesvědčen o benefitech konzumace kvalitní beletrie a derivativních procesů, jako je intencionální nabývání nových znalostí, induktivní analýza, kritická kognitivní funkce, imaginace nebo reflexe,“ zacitoval jsem větu z prezentace, kterou jsem kdysi finálně přesvědčil vedení o nutnosti rozpočtu na nákup knih a zavedení striktní Čtecí hodinky.

Když jsem viděl, že ji to nepobavilo, dodal jsem:

„Prostě když chceš psát, tak je dobrý číst.“

Její netečný pohled se nezměnil.

„V práci píšu dost,“ odvětila, „a nečtu. Naposledy jsem četla Harryho Pottera.“

„Harryho Pottera?“

„Ano. Všechny díly.“

Chtěl jsem něco poznamenat, ale má obvyklá energie k sarkasmu byla vyčerpána. Opravdu nejsem fit, napadalo mě.

„Vidíš, to bys u mě nemohla pracovat. Ale to asi v marketingu nevádí.“

„Já dělám sociální sítě. Jsem socialistka.“